

JORNADES D'EDUCACI3N DE MENORCA EL 20 DE SETEMBRE SUPERAULES, COM I PERQUÈ

EL RAYO VERDE EL JETA

**Pere Alzina, Anselm Barber,
Nel Martí i Pilar Benejam**

Grup de Recerca en Educaci3n
Menorca Edu 21

La recerca en educaci3n pretén identificar els elements i les característiques que afavoreixen els processos d'aprenentatge. Ras i curt: com aprendre més i millor. Entenent per més: establir complexes xarxes entre conceptes. I per millor: assegurar una comprensi3n profunda i perdurable dels aprenentatges.

Aconseguir identificar-los no és fàcil. Cal tenir sempre en compte elements contextuals que, la majoria de vegades, són únics. Ara bé, sí que avui disposam de suficients evidències a favor d'un conjunt de components que possibiliten aprendre més i millor. Quan parlam d'evidències en educaci3n no ens podem referir a universals, però sí de ciència. Són aspectes, contextos que han demostrat la seva eficàcia arreu.

Avui tractam de tres d'aquests elements: els espais, els temps i el treball col·laboratiu dels mestres.

L'espai aula no és l'únic espai d'aprenentatge. N'hi ha més. I potents.

L'espai aula pot ser superat per espais amplis, oberts, diversos, flexibles i rics. Malauradament, massa construccions escolars de nova planta reproduïxen un esquema massa rígid: passadissos llargs (i de vegades estrets) amb un tirallonga d'aules no gaire grans. Disposam d'evidències que permeten afirmar que aquests dissenys no són els millors per a un aprenentatge profund.

Els períodes de temps marquen tota la vida. Cada activitat sol tenir el seu temps. A l'escola també. Un temps organitzat estableix rutines i ajuda als fillets a preveure l'immediat. A molts els dona seguretat. Ara bé, la repetici3n rutinària de períodes temporals iguals independentment del moment del dia, de les circumstàncies personals o d'aspectes climàtics (per exemple) no aprofita els moments més

adients per realitzar una determinada activitat. Igualment, determinades tasques demanen més o menys temps. S'imposa, per tant, adequar el temps al tipus de tasques i al moment del dia, no només a les condicions ordinàries d'horari. Sense oblidar que una certa regularitat és necessària, com en la vida.

◆ UN DELS ASPECTES claus que millora els processos i els resultats dels aprenentatges és el treball col·laboratiu dels mestres. I parlam de col·laboraci3n referint-nos a diferents mestres que treballen conjuntament dins la mateixa aula o amb el mateix grup d'alumnes. Aquest treball exigeix coordinaci3n, molta feina prèvia de preparaci3n i un seguiment exhaustiu de tots i cadascun dels fillets. Fàcil no ho és. Però els bons resultats s'imposen.

El centre concertat Sant Francesc de Sales de Ciutadella (Cal3s) ha avançat deci-

que va guanyant coherència i cohesi3n curs rere curs.

Les superaules són espais amplis (de dues aules en van fer una) on l'organitzaci3n, el temps i l'espai físic esdevenen factors per potenciar experiències d'aprenentatge autònoms i variades. El disseny d'aquests espais i les activitats les estableix un grup de tres mestres, que són qui programen, suggereixen, guien, ajuden i avaluen conjuntament posant a l'alumnat en el centre, a fi que aprengui a gestionar el seu aprenentatge. A una superaula s'hi poden diferenciar tres espais, amb unes funcions específiques cadascun d'ells:

◆ EL FOC DE CAMPAMENT és el lloc de trobada de tot l'alumnat amb l'equip de mestres. Allà es donen les instruccions sobre la planificaci3n del dia i també es recullen les aportacions dels aprenentatges, els dubtes sorgits i les experiències viscu-

des durant el matí. És un espai on l'alumnat aprèn a escoltar i a participar en gran grup. Els fillets s'asseuen en unes grades mòbils col·locades en forma de semicercle que permet que tots es puguin veure.

La font és l'espai on l'alumnat es nodreix d'idees pròpies i dels altres. És allà on es fa feina sobretot col·laborativa i cooperativa, en diferents tipus d'agrupaments segons el moment, el disseny de les activitats que proposen els mestres o les necessitats de la situaci3n d'aprenentatge que s'està treballant. Espais,

temps i treball col·laboratiu del professorat flexible i adaptable.

La cova és un lloc especial a l'aula. És un espai més petit, que serveix per trobar un moment de pausa i reflexi3n. En una superaula pot arribar a haver-hi seixanta o setanta fillets. Disposar d'un espai de calma arraconat entre el bullir continu és una necessitat ben valorada que molts aprofiten voluntàriament.

Podeu trobar una descripci3n de l'experiència a la pàg: <https://educaciomenorca.org/> i concretament a: <https://educaciomenorca.org/experiencies-innovadores-actuels/>

“Un temps organitzat estableix rutines i ajuda als fillets a preveure l'immediat. A molts els dona seguretat”

didament en aquestes línies de treball i ofereix un plantejament innovador entorn les tres variables analitzades: espais, temps i treball col·laboratiu dels docents (codocència). Ens referim a les superaules, una experiència iniciada devers el 2014

Amaya Michelena

Antaño se decía que uno no elige a sus padres, por lo que no quedaba más remedio que apechugar con los que te habían tocado y, una vez convertido en adulto, decidir si seguir adelante con la relación familiar o recorrer el camino de la independencia. Ahora resulta que hay una nueva generación que le da la vuelta a la tortilla y protesta porque nacieron «sin su consentimiento», lo que nos lleva a la reflexión lógica de que uno tampoco elige a sus hijos. Sabemos que el mundo está patas arriba –aunque hace más de dos mil años griegos y romanos ya decían eso mismo– y que muchos valores tradicionales están siendo puestos en cuarentena. Es lógico que cada generación intente crear una sociedad a su manera, más allá de aceptarlo todo sin rechistar. Pero a quienes hemos luchado con uñas y

“muchos valores tradicionales están siendo puestos en cuarentena”

dientes por labrar-nos una vida digna y sacar adelante a la familia nos deja alucinando la postura de algunos de estos jóvenes que pretenden vivir del cuento toda su vida, eludiendo toda responsabilidad. Incluso la de quitarse de en medio si nada les gusta. El breve vídeo de este muchacho se ha hecho viral porque a los 21 años rechaza que tenga la obligación de trabajar y cree tener derecho a que sus padres le mantengan porque, al final, él no decidió nacer y nadie le consultó la idea de traerle al mundo. En eso tiene razón. La inmensa mayoría de los padres deciden tener un hijo con la máxima ilusión, muchísimas expectativas y una total ignorancia de lo que les espera. Pasadas dos décadas de esfuerzo, sacrificio, paciencia infinita y algunos esquivos gestos de amor, puedes encontrarte con algo así. Quizá este solo pretenda llamar la atención en las redes, pero como ejemplo deja vislumbrar lo mal que lo hemos hecho.

LA HEMEROTECA

1974
HACE 50 AÑOS

- Fornells dedicó una calle a su preclaro hijo el poeta Gumersindo Riera Sans.
- José Pérez y Luis Real. Dos fotógrafos con garra.
- Cosas de Alayor. Las fiestas, ya inminentes.
- En Binibeca, unos Campeonatos de vela que pueden ser memorables.
- Regata crucero Mahón - El

Portada del diario «Menorca» de día 31 de julio de 2023.

Grao y regreso de snipes.

1999
HACE 25 AÑOS

- Joana Barceló toma posesión como presidenta del Consell.
- Nomenats cinc nous delegats diocesans.
- Celestí Alomar asegura que el Govern no impondrá una tasa turística en contra de la opinión del sector.
- Joan Caules, Joana Petrus y

Assumpta Gorriás, directores generales de Juventud, Deportes y Cooperación.

2023
HACE 1 AÑO

- Un tercio de los hogares de la Isla está habitado por una sola persona.
- Cala Galdana: anulan mesas porque no pueden aparcar.
- Maó intentará por tercera vez reformar la Sala Augusta

- con 11,5 millones.
- Els cavalls i l'emoci3n omplen els carrers i Sa Plaça a ses festes des Migjorn Gran.
- Un pregó per ressaltar la bona vida a Lluçmaçanes.
- Mae de la Concha: «Sumar es un paraguas que vuelve a conectar a mucha gente».
- Kote Vidal, Delegado IGA Menorca: «Hay que poner en valor las diecinueve medallas logradas en Guernsey».
- Gemma Triay y Marta Ortega caen en la final de Málaga.